

Pracovní úrazovost žen

Pracovní úrazy s pracovní neschopností nad 3 dny, k nimž došlo v České republice v letech 2012–2021, vychází ze souboru dat v systému SÚIP. Od roku 2016 byly zahrnuty i případy, které podléhají dozoru systému ČBÚ. Počty zaměstnaných v národním hospodářství jsou ze zdroje ČSÚ. Základními ukazateli pracovní úrazovosti jsou počty případů, procenta a četnost případů na 100 zaměstnaných v NH.

Největší četnost těchto **pracovních úrazů žen** vykázala v letech 2012–2021 odvětví:

- **Zpracovatelský průmysl** (30,6 % – 35,2 %),
- **Velkoobchod, maloobchod; opravy motorových vozidel** (14,9 % – 17,7 %),
- **Zdravotní a sociální péče** (11,6 % – 15,2 %).

Četnost pracovních úrazů žen

Tabulka: Četnost pracovních úrazů s pracovní neschopností nad 3 dny v ČR ve věkových skupinách žen (2012–2021)

Četnost PÚ s PN nad 3 dny, věkové skupiny žen											
rok/věk	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
2012	3,40	0,95	0,45	0,48	0,55	0,53	0,55	0,59	0,62	0,35	0,35
2013	3,03	0,94	0,42	0,46	0,53	0,55	0,54	0,58	0,65	0,38	0,30
2014	1,56	1,03	0,45	0,48	0,51	0,59	0,55	0,62	0,66	0,46	0,27
2015	2,52	1,14	0,51	0,46	0,52	0,56	0,55	0,60	0,63	0,39	0,31
2016	2,56	1,24	0,54	0,49	0,53	0,59	0,59	0,67	0,64	0,44	0,28
2017	2,85	1,19	0,56	0,46	0,53	0,58	0,59	0,62	0,69	0,42	0,27
2018	3,14	1,22	0,54	0,53	0,50	0,58	0,59	0,57	0,66	0,47	0,32
2019	2,46	1,11	0,53	0,55	0,46	0,53	0,58	0,64	0,66	0,49	0,35
2020	2,59	1,08	0,41	0,37	0,36	0,38	0,48	0,53	0,53	0,41	0,30
2021	2,17	1,20	0,48	0,42	0,37	0,40	0,48	0,55	0,57	0,43	0,33
průměr	2,63	1,11	0,49	0,47	0,49	0,53	0,55	0,60	0,63	0,42	0,31

Pro jednodušší orientaci byly pětileté věkové skupiny žen sloučeny do pouhých tří skupin, kde kritériem byla četnost těchto pracovních úrazů:

- 15–24 let (průměrná četnost vysoká)
- 25–49 let (průměrná četnost nízká)
- 50 a více let (průměrná četnost střední)

Činnost při úrazu

Tabulka: Činnost chůze (kód 3701) při pracovním úrazu s pracovní neschopností nad 3 dny, věkové skupiny žen v letech 2012–2021 (v %)

Rok	Procento PÚ při chůzi ve věkových skupinách žen (%)		
	15-24 let	25-49 let	50+ let
2012	17,1	26,2	34,6
2013	18,0	26,6	35,8
2014	15,9	23,8	31,6
2015	16,3	25,0	36,0
2016	16,6	25,1	36,1
2017	17,4	25,4	35,3
2018	16,3	22,1	31,7
2019	17,4	21,8	32,2
2020	16,2	23,8	33,3
2021	17,1	23,4	35,3

Zdroj: VÚBP, SÚIP

Sledované věkové skupiny žen utrpěly pracovní úraz působením rozdílných zdrojů úrazu. S rostoucím věkem rostlo i zastoupení zdrojů úrazu, především u zdroje

- „Budovy, stavební konstrukce, povrchy v úrovni země“ a
- „Budovy, stavební konstrukce, povrchy nad úrovní země“.

Závažné pracovní úrazy žen

Počet **závažných pracovních úrazů** v roce 2011 meziročně výrazně stoupl (o 61 %). V letech 2012–2021 tento počet postupně klesal až na hodnoty před původní, u mužů plynuleji než u žen. U žen se jednalo především o nehody způsobené **pádem osoby**, a to především u věkové skupiny 50 a více let. S rostoucím věkem zaměstnanců rostla i rizikovitost pádu na rovině (při chůzi nebo manipulaci), dále ze žebříku a z výše, také na schodech a na moku a ledu. To tedy znamená, že s rostoucím věkem již zraněných zaměstnanců rostlo množství (a podíl počtu) a také závažnost takto způsobených pracovních úrazů. Častými příčinami těchto pádů osob bylo uklouznutí na kluzkém, mokřem nebo namrzlém povrchu, špatný došlap nebo zakopnutí.

V tabulce jsou uvedeny závažné pracovní úrazy sledovaných věkových skupin žen (počty) za posledních deset let (2012–2021) dohromady rozdělené podle druhu pádu zraněné osoby.

Tabulka: Závažné pracovní úrazy (ZPÚ) žen, věkové skupiny v letech 2012–2021

ZPÚ 2012-2021	žena		žena		žena	ženy celkem
způsob zranění, nehoda	15-24	způsob zranění, nehoda	25-49	způsob zranění, nehoda	50+	
pád osoby	16	pád osoby	232	pád osoby	457	705
pád osoby ze žebříku	1	pád osoby ze žebříku	14	pád osoby ze žebříku	22	37
pád osoby z výše	2	pád osoby z výše	28	pád osoby z výše	18	48
pád osoby ze židle	-	pád osoby ze židle	3	pád osoby ze židle	4	7
pád osoby ze schodů	2	pád osoby ze schodů	53	pád osoby ze schodů	92	147
pád osoby, mokro, led	3	pád osoby, mokro, led	54	pád osoby, mokro, led	86	143
CELKEM pády	24	CELKEM pády	384	CELKEM pády	679	
celkem ZPÚ	108	celkem ZPÚ	961	celkem ZPÚ	1 026	2 095

Zdroj: VÚBP, SÚIP

Druhy nehodové události ve věkových skupinách žen

■ Věková skupina 15–24 let:

V posledních deseti letech nejvíce dominoval druh nehody „pády osob“. Případů bylo evidováno 24. Kontakt se strojem (lis, vysokozdvizný vozík atd.) zaznamenal 21 případů. Na místě třetím byly dopravní nehody (14 případů).

■ Věková skupina 25–49 let:

V této věkové skupině bylo v těchto deseti letech evidováno 384 pádů osob, dále to byl kontakt se strojem (143 případů) a dopravní nehody (127 případů). Počet případů způsobených pády osob byl nejvyšší v roce 2012, a to 58 pádů osob.

■ Věková skupina od 50 let:

V této věkové skupině bylo evidováno 679 pádů osob, kontakt se strojem (85 případů) a dopravní nehody (68 případů). Počet případů způsobených pády osob byl nejvyšší v roce 2013, a to 90 případů. Také zde bylo evidováno 19 kolapsů.

Pády osob na rovině nebo schodech zavinily také pracovní úrazy smrtelné. Vyskytovaly se jen ojediněle, většinou vlivem vysokého věku zraněného zaměstnance. Zde šlo téměř vždy jen o muže.

V roce 2021 upadl řidič na toaletě (jen 40 let) a udeřil se do hlavy. Při chůzi po rovině došlo k zakopnutí a pádu do stavební jámy 3,5 m hluboké (62 let) a k zakopnutí a pádu řidiče pod kola rozjíždějícího se vozu na svod odpadu (73 let). V roce 2020 došlo ke dvěma případům, a to ze schodů (64 let) a na rovině (47 let). V roce 2019 to byly tři pády na rovině (62, 64 a 68 let) a jeden pád na schodech (72 let). V roce 2018 došlo k pádu při chůzi ze schodů (65 let) a k pádu při práci na poli (žena 45 let). V roce 2017 to byl pád při chůzi do schodů pod vlivem alkoholu (51 let). V roce 2016 byly evidovány dva pády u pracovníků při chůzi na rovině (65 a 70 let). Také v roce 2015 byly evidovány dva pády u pracovníků (67 let), jeden na rovině a druhý při uklouznutí na svahu. V roce 2013 to byl pád na schodech (68 let), pád na chodbě vlivem mdloby (67 let) a pád na namrzlé ložné ploše nákladního vozu (48 let). V roce 2014 a 2012 nebyl evidován případ žádný.¹

---

¹ Zdroj: SÚIP, ČBÚ, VÚBP